

GS Hoàng Xuân Hãn đặt tên cho giảng đường tại Pháp

Tác Giả: Theo Sài Gòn Tiếp Thị
Thứ Bảy, 06 Tháng 8 Năm 2011 08:51

Ông Hoàng Xuân Hãn, người Việt nam

Trường Đại học Ponts et Chaussées (Đại học), một trong những đại học có uy tín hàng đầu của Pháp và nhà giáo sư Hoàng Xuân Hãn đặt tên cho giảng đường đại học thuộc trường.

Bên cạnh sự GS Hoàng Xuân Hãn đặt trường giảng đường.

Ông cũng là người Việt Nam duy nhất đặt tên bên cạnh những danh nhân Pháp như Christian Beullac, Jacques Boulloche, Albert Caquot, Célia Russo, Benjamin Nadault de Buffon, Jean Kérisel...

Hoàng Xuân Hãn, người Việt Nam, là cựu sinh viên của Đại học Polytechnique (Bách khoa), kỹ sư của Trường Pont et Chaussées, nhà toán học và là một học giả.

Cuộc đời ông, cuộc đời của một nhà nhân văn lớn đặt ra những bài học văn hóa, ông đã hiến dâng nó cho cuộc đấu tranh giành độc lập suốt hai nghìn năm nay của dân tộc ông.

Trong 6 tuổi, cùng với việc học chữ trong gia đình, ông bắt đầu tiếp thu một cách vững chắc nền văn hóa Trung Hoa. Năm lên 9, ông học tiếng Pháp ở trường tiểu học; ở trường trung học Albert

Sarraut Hà Nội, ông khám phá tinh thần của Descartes, tư tưởng của thi sĩ Khai Sáng và các con đường của khoa học.

Ngay khi mới bắt đầu nhập học tại trường Polytechnique, ông đã quan niệm rằng để du nhập khoa học và kỹ thuật phương tây vào tư tưởng Việt Nam, thì điều quan trọng là phải tiếp cận bằng ngôn ngữ phù hợp. Chính vì quan niệm này mà ông bắt đầu soạn thảo cuốn Từ điển thuật ngữ khoa học sơ đẳng công bố năm 1942.

Vì tại Việt Nam chính quyền thực dân ngăn cản ông tiếp cận với môi trường công việc trong lĩnh vực chuyên môn dành cho một kỹ sư đường sắt như Pont et Chaussées, nên ông đã tham dự kỳ thi Thúc sĩ (agrégation) về toán. Một số người trong số vài nghìn học sinh của ông sau này đã đặt chân đến những nơi ông trách.

Năm 1936, khi tham gia chiến dịch xóa mù chữ, ông nghĩ ra một phương pháp sơ đẳng cùng lúc cả ngữ âm hiện đại và truyền thống truyền miệng của dân tộc.

Trong những bài báo xuất bản trên Tạp chí Khoa học Sài Gòn (ông giữ chức Toán học của tạp chí này) ông đã kết hợp truyền thống dân gian và tính chính xác tuyệt đối của toán học, những bài báo đó là những hình mẫu về sự phong phú. Nhờ vậy, qua thực hành, ông đã làm nên những phương pháp tiến tiến Việt sơ đẳng trong lĩnh vực khoa học, vì thế mà một con đường cho sự “Việt Nam hóa” giáo dục mà ông soạn thảo với tư cách là Bộ trưởng của chính phủ được đề xuất tiên (năm 1946).

Trong tư cách là soạn giả và là nhà ngữ văn học, ông đã phát hiện ra di tích Đò Lèn, chứng ra tầm quan trọng về mặt văn hóa của các tấm bia và của các gia phả do các dòng họ gìn giữ; và đặc biệt ông đã khôi phục các tác phẩm văn học viết bằng chữ Nôm.

Ông đã thực hiện bản văn có chú giải của tiểu thuyết bằng thơ Truyện Kiều của Nguyễn Du (1765-1820), một công trình uyên bác mẫu mực, được Hiệp hội Aubonne xuất bản sau khi ông mất. Ông đã sáng lập Hiệp hội này năm 1992, công hiến cho các hai nền văn hóa Việt Nam và Pháp, mà nhiều người Việt Nam hiện đang sống tại Pháp cùng chia sẻ.